

WCZORAJ, DZIŚ I JUTRO DLA NOWEJ EWANGELIZACJI

Grzegorz Świecarz

Uniwersytet Opolski w Opolu
ORCID ID: 0000-0001-9007-0907

Wstęp

Kościół każdego wieku stał na straży Ewangelii. To ona jest sercem Kościoła i jego działalności. Każdy czas stawia przed kapłanami i wiernym ludem nowe wyzwania. Podobnie jest i dziś, w XXI wieku, gdzie wyzwaniem podejmowanym przez Kościół jest nowa ewangelizacja. To dzięki niej człowiek ma doświadczyć obecności zmartwychwstałego Jezusa Chrystusa. Kerygmat to orędzie zawierające fundamentalne prawdy wiary i urzeczywistniające łaskę zbawienia oraz przemiany, które rodzi do wiary, a także nowego życia w Chrystusie.

Definicja nowej ewangelizacji

Nie ma jednej, konkretnej definicji nowej ewangelizacji. Wręcz przeciwnie. Spotykamy się z różnymi określeniami tego terminu. Szukając jednak jej początków, możemy śmiało stwierdzić, że termin „nowa ewangelizacja” wywodzi się z Soboru Watykańskiego II, czyli powstał pod koniec XX wieku. Już w 1976 roku papież Paweł VI podkreśla, że „żadna niepełna i niedoskonała definicja nie może zadośćuczynić bogatej, wielostronnej i dynamicznej rzeczywistości, jaką jest ewangelizacja, żeby nie zaistniało równocześnie niebezpieczeństwo osłabienia jej sensu lub nawet zniekształcenia. W żaden bowiem sposób nie można jej pojąć bez uwzględnienia w jednym wejrzeniu wszystkich koniecz-

nych jej czynników”¹. Paweł VI troszczył się o rozwój tego dzieła, co potwierdzają słowa w dalszej części dokumentu: „Problem tego, «jak ewangelizować», pozostaje stale aktualny, bo sposoby ewangelizowania zmieniają się w zależności od okoliczności czasu, miejsca i kultury ludzi. Te różnice domagają się od nas ich odkrycia i przystosowania. Przede wszystkim na nas, Pasterzach Kościoła, ciąży obowiązek odważnego, mądrego i wiernego względem treści zawartej w ewangelizacji szukania nowych sposobów, jak najbardziej przydatnych i skutecznych w niesieniu ludziom współczesnym ewangelicznej nowiny”². Wspomniana wyżej adhortacja apostołska kładzie nacisk na podstawy nowej ewangelizacji, którymi są: liturgia, świadectwo, wykorzystanie nowych środków społecznego przekazu, pobożność ludowa.

Również papież Benedykt XVI wskazywał na potrzebę ewangelizacji, kierując do wiernych słowa: „Kościół ma obowiązek zawsze i wszędzie głosić Ewangelię Jezusa Chrystusa. On to, jako pierwszy i najwyższy ewangelizator, zanim wrócił do Ojca w dniu swego wniebowstąpienia, nakazał apostołom: «Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Uczcie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem» (Mt 28,19-20). Wierny temu nakazowi, Kościół – lud, który Bóg nabył na własność, by ogłaszał Jego chwalebne dzieła (por. 1P 2,9) – od dnia Pięćdziesiątnicy, w którym otrzymał w darze Ducha Świętego (por. Dz 2,14) trudzi się nieustannie, by świat poznał piękno Ewangelii, głosząc Jezusa Chrystusa, prawdziwego Boga i prawdziwego człowieka, tego samego «wczoraj i dziś, i na wieki» (por. Hbr 13,8), który przez swą śmierć i zmartwychwstanie dokonał zbawienia, spełniając dawną obietnicę”³. W myśl nauczania Benedykta XVI priorytetem Kościoła ma być głoszenie Dobrej Nowiny i jego misyjność. Biskupi i ich pomocnicy, jako spadkobiercy uczniów Jezusa, mają zachowywać cały depozyt wiary ukazowany w Objawieniu. Duch Święty, który nieustannie działa w Kościele, prowadzi do odkrycia piękna Ewangelii i słów, które nieustannie kieruje do nas Chrystus.

¹ *Evangelii nuntiandi*, nr 19.

² EN, nr 40.

³ Benedykt XVI, *Ewangelia zawsze i wszędzie. List Apostolski w formie motu proprio Ubicumque et semper Papieża Benedykta XVI powołujący do życia Papieską Radę ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji, Castel Gandolfo, 21 września 2010 r.*

Ewangelizacja – podstawowe zadanie Kościoła

W dekrecie „Ad gentes” możemy odnaleźć zachętę do odnowy wewnętrznej, jak również zachętę do głoszenia Ewangelii, która jest podstawą życia chrześcijańskiego. Jako pierwszy pojęcia nowa ewangelizacja użył św. Jan Paweł II. Podczas swojej pierwszej pielgrzymki do Polski powiedział: „Kiedy postawiono opodal tego miejsca nowy drewniany krzyż, było to w okresie Millennium. Otrzymaliśmy znak, że na progu nowego Tysiąclecia – w te nowe czasy i nowe warunki – wchodzi na nowo Ewangelia. Rozpoczęła się nowa ewangelizacja, jak gdyby druga, a przecież ta sama co pierwsza”⁴. Chrześcijanie mają z nową gorliwością głosić całemu światu Ewangelię. To podstawowe zadanie Kościoła, który jest powołany do ewangelizacji⁵. Wydaje się, że Kościół wybiera drogę nowej ewangelizacji, ponieważ pragnie być posłusznym i wiernym słowu Pana Jezusa, który w swoich ostatnich słowach, skierowanych do uczniów, nakazał im głosić Ewangelię wszelkiemu stworzeniu (Mk 16,15). Na ramionach Kościoła spoczywa odpowiedzialność za głoszenie Ewangelii, niezależnie od czasu i miejsca. Warto podkreślić, że głoszenie Ewangelii ma dokonywać się nie tylko słowem, ale również przez świadectwo codziennego, chrześcijańskiego życia. To w sercu głoszącego ma być obecny Chrystus, który napędza głoszącego swoją łaską i wspiera go w dawaniu świadectwa.

Aby głosić Jezusa Chrystusa zmartwychwstałego, warto zastanowić się nad tym, w jaki sposób należy to czynić. Kościół podaje nam konkretne wskazówki. Głoszenie nauki Jezusa Chrystusa to nic innego, jak głoszenie kerygmatu chrześcijańskiego. Na tym opiera się nowa ewangelizacja. Zatrzymajmy się na chwilę nad tym zagadnieniem, aby lepiej zrozumieć, jakie środki podaje nam Kościół do ewangelizowania.

Kościół uznaje dziś nową ewangelizację za priorytet działania. Niezbędna jest troska o przekaz wiary z nowym dynamizmem i za pomocą nowych środków. Nowa ewangelizacja to proces przekazywania wiary osobom, środowiskom bądź regionom, które kiedyś przyjęły chrzest, wyrastają z wiary chrześcijańskiej, ale z różnych przyczyn tę wiarę utraciły. Dziś nowa ewangelizacja musi się zmierzyć ze zjawiskiem dystansowania się od wiary, które przejawia się coraz bardziej w społeczeństwach i kulturach, które wydawały się być od wieków chrześcijańskimi.

⁴ Jan Paweł II, *Homilia podczas Mszy świętej w sanktuarium Krzyża Świętego w Mogile-Nowej Hucie*, 9 VI 1979, [w:] *Pielgrzymka do Ojczyzny*, Warszawa 1979, s. 278–279.

⁵ EN, nr 14.

Kerygmat

Termin „kerygmat” wywodzi się z greckiego czasownika *kērýssein* – „głosić, proklamować, przepowiadać” (*kérygma* – „proklamacja, głoszenie, zwiastowanie, przepowiadanie”). Oznacza on akt przepowiadania, jak również jego treść⁶. Szukając źródła chrześcijańskiego kerygmatu, należy zajrzeć do Dziejów Apostolskich. Tam św. Paweł opisuje, na czym polega chrześcijański kerygmat (Dz 13,16-39).

Zawiera on się w następujących punktach:

1. streszczenie historii zbawienia i ukazanie miłości Bożej do człowieka;
2. zerwanie przyjaźni z Bogiem przez nieposłuszeństwo człowieka i grzech;
3. uznanie, że Jezus Chrystus jest Panem i Zbawicielem;
4. wezwanie do wiary i nawrócenia;
5. obietnica wylania Ducha Świętego;
6. wezwanie do wejścia we wspólnotę Kościoła⁷.

Pan Bóg wobec każdego człowieka ma wspaniały plan, który nie jest dziełem przypadku. Wszystko, co dzieje się w historii zbawienia jest zaplanowane. Bóg w akcie stworzenia nawiązuje szczególną relację z człowiekiem. Niestety, nieposłuszeństwo człowieka względem Boga wprowadza na świat grzech, zerwanie relacji z Bogiem i w konsekwencji utratę pierwotnej łaski świętości⁸.

Kiedy uświadomimy sobie swój grzech, należy wyznać Jezusa jako swojego Zbawiciela i Pana. Bóg nie pozostawia człowieka w grzechu w osamotnieniu, bez pomocy. Nie potępia grzesznika, ale kieruje jego wzrok na Jezusa⁹. Jak powie św. Jan: „Albowiem Bóg nie posłał swego Syna na świat po to, aby świat potępił, ale po to, aby świat został zbawiony.” (J 3,16-17) Rozwiązaniem dla każdego jest Jezus. W liście apostołskim *Tertio millenio adveniente* św. Jan Paweł II nazywa Jezusa „nowym początkiem wszystkiego”¹⁰. Bóg w akcie swej największej miłości posyła Jezusa Chrystusa, który dokonuje wcielenia, przez co niejako oddolnie poznaje naturę człowieka, jej mocne i słabe strony. Doświadczenie śmierci, zdrady, bólu i cierpienia uzmysławia konieczność

⁶ J. Homerski, *Kerygmat*, [w:] *Katolicyzm A – Z*, Poznań 1982, s. 208–209; J. Kudasiwicz, A. Zuberbier, *Kerygmat*, [w:] *Słownik teologiczny*, t. 1, Katowice 1985, s. 246–248.

⁷ Por. P. Robert, *Kerygmat apostołski dzisiaj*, Lublin 2005, s. 14.

⁸ Por. KKK 399.

⁹ Por. Z. Kiernikowski, *Dwoje jednym ciałem w Chrystusie*, Siedlce 1998, s. 30–31.

¹⁰ Por. R. Pisula, *Kerygmat apostołski dzisiaj*, Lublin 2005, s. 115.

ciągłej obecności i nieustannego towarzyszenia. Zatem nowy początek wszystkiego możemy rozumieć jako integralne połączenie się Stwórcy ze stworzeniem, jako podnoszenie z upadków i dzielenie się miłością, której szczyt urzeczywistnił się na drzewie krzyża.

Zarówno nowa ewangelizacja, jak i kerygmat opierają się na zmartwychwstaniu Jezusa. Przez powstanie z martwych Jezus potwierdził wszystkie swoje słowa i obietnice. Dlatego człowiek powinien podjąć konkretną decyzję pójścia za Jezusem i rozpoczęcia nowego życia. To jednak wymaga nawrócenia, które oznacza „autentyczną zmianę postawy wewnętrznej oraz zewnętrznej człowieka, zwrócenie całej osoby i wszystkich dziedzin ludzkiego życia ku Bogu i Jego woli”¹¹.

Przyjęcie daru Ducha Świętego jest kolejnym etapem w głoszeniu kerygmatu. *Katechizm Kościoła Katolickiego* powie, że Jezus posłał swojego Ducha, aby „przygotował człowieka, uprzedził go swoją łaską, aby złączyć go z Chrystusem. Duch przypomina słowa Jezusa, otwiera umysł na zrozumienie Śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa”¹². Duch Święty jest mocą działającego w nas Boga, działa w sercu człowieka, by odmienić to serce. „Stary człowiek” został ukrzyżowany, a grzech zniszczony.

O Duchu Świętym i Jego roli napisał Paweł VI: „Duch Święty jest głównym sprawcą w szerzeniu Ewangelii, ponieważ On pobudza do przepowiadania i przygotowuje serce człowieka do przyjęcia i rozumienia słowa zbawienia”¹³. Nie można głosić Ewangelii dzisiaj z pominięciem obecności Ducha Świętego, który otwiera serce tym, którzy słuchają Ewangelii, jak i głoszącym słowo Jezusa. To On daje moc do wprowadzenia w życie zasad płynących z Ewangelii.

Wszystkie elementy głoszenia kerygmatu mają doprowadzić człowieka do włączenia we wspólnotę Kościoła, czyli wspólnotę ludzi wierzących. Tam otrzymują nowe życie, które zostaje pogłębione, zakorzenione w Jezusa i Jego Kościół. Jan podkreślił św. Jan Paweł II: „we wspólnocie wierzących dokonuje się budowanie, podtrzymywanie i wzbogacanie jedności wiary”¹⁴. Wejście do wspólnoty jest niezbędne, aby wytrwać w nowym życiu otrzymanym od Pana Boga. Człowiek potrzebuje wspólnoty, aby wzrastać w wierze. Jak dostrzegają papież Franciszek, w działalności ewangelizacyjnej, a także odnowie Kościoła, to kerygma ma zajmować podstawowe miejsce. W ustach głoszących

¹¹ Por. *ibidem*, s. 172.

¹² Por. S. Dyk, *Duch Słowo Kościół*, Lublin 2007, s. 124.

¹³ EN, nr 75.

¹⁴ Por. Jan Paweł II, *Możemy ująć w ręce ster naszej historii*, OR 4(1993), nr 3, s. 21–22.

Ewangelię mają nieustannie rozbrzmiewać słowa o miłości Chrystusa, który oddaje swoje życie za człowieka, który zbawia oraz codziennie towarzyszy, aby umocnić, wyzwolić i oświecać. Prawda ta jest pierwszą w sensie jakościowym, gdyż każdego dnia mamy do niej powracać, słuchać jej na różne sposoby i prawdę tę nieustannie głosić¹⁵.

Warto zwrócić jeszcze uwagę na trzy etapy ewangelizacji, które uważa papież Franciszek. Po pierwsze, należy pamiętać o „posłuszeństwie, by ewangelizować, by czynić, co poleca Bóg; po drugie, o dialogu z ludźmi, i to dialogu wychodzącym z punktu, w którym ci się znajdują; i po trzecie, o zawierzeniu się łasce, bo łaska jest ważniejsza od biurokracji”¹⁶. Według myśli papieża w głoszeniu słowa Bożego istotnym elementem jest niepomijanie łaski Bożej, co można odczytać jako pełne otwarcie się na Ducha Świętego, nie pomijając drugiego człowieka i dialogu z nim.

Papież Franciszek w adhortacji *Evangelii gaudium* pisze, że kerygmat „jest ogniem Ducha, udzielającego się pod postacią języków i sprawiającego, że wierzymy w Jezusa Chrystusa, który przez swą śmierć i zmartwychwstanie objawia nam i komunikuje nieskończone miłosierdzie Ojca”¹⁷. Papież w ten sposób określa zawartość treściową kerygmatu i wskazuje na jego trynitarny charakter. Kerygmat to dobra nowina o Bogu Trójjedynym, jest Jego objawianiem, komunikowaniem oraz samoudzieleniem.

Prezentowana wizja kerygmatu Ojca Świętego, jako orędzia przemieniającego życie oraz prowadzącego do osobowej relacji z Bogiem, zawiera konieczność jego zwiastowania we współczesnym świecie¹⁸. Kerygmat, jak podkreśla papież, to „wieść zawierająca trzy wielkie prawdy, które wszyscy musimy wielokrotnie usłyszeć”¹⁹: Bóg cię kocha, Chrystus cię zbawia i On żyje. Ta trójelementowa prezentacja kerygmatu została rozwinięta przez papieża Franciszka w adhortacji *Christus vivit*. Ojciec święty odsłania charakterystyczne dla następcy Piotra akcenty stawiane w tym przepowiadaniu.

¹⁵ Por. Papież Franciszek, *Adhortacja apostolska Evangelii Gaudium*, Watykan 24.11.2013 r.

¹⁶ http://pl.radiovaticana.va/news/2014/05/08/czwartkowa_msza_papieska:_o_trzech_zasadach_ewangelizacji/pol-797573.

¹⁷ EG 164.

¹⁸ Por. EG 35.

¹⁹ ChV [111].

Świadectwo wierzących

Istotą ewangelizacji jest głoszenie Jezusa tym, którzy Go nie znają. Nowa ewangelizacja to przypominanie o Jezusie tym, którzy o Nim zapomnieli²⁰. Do tego potrzebni są nowi ewangelizatorzy. Kiedy sięgniemy do Listu św. Pawła do Rzymian, czytamy: „Albowiem każdy, kto wezwie imienia Pańskiego, będzie zbawiony. Jakże mają jednak wzywać Tego, w którego wcześniej nie uwierzyli? Jakże mieliby uwierzyć, gdyby o Nim nie usłyszeli? A jakże mieliby usłyszeć, gdyby nikt im Go nie głosił? I jakże mogliby im głosić, jeśliby nie zostali posłani? Jak to jest napisane: Jak piękne stopy tych, którzy zwiastują dobrą nowinę!” (Rz 10,13-15). Kościół potrzebuje nowych ewangelizatorów. Przed tym wyzwaniem stoi, aby jak najlepiej przepowiadać orędzie zbawienia. Tylko to może uchronić wierzących przed utratą wiary, jak również na nowo odkryć Chrystusa tym, którzy Go zagubili.

Ważnym elementem głoszenia Ewangelii jest świadectwo wierzących. Już w adhortacji apostolskiej *Evangelii nuntiandi*, papież Paweł VI zauważył, że aby ewangelizować, trzeba dawać świadectwo Dobrej Nowiny²¹. Aby przynosiła ona efekty, należy ewangelizować prosto z serca, czyli w miejscu, gdzie rodzi się prawdziwa wiara. Do tego potrzebna jest jednak prawdziwa i żywa więź z Jezusem²². Tylko wtedy można głosić naukę Jezusa Chrystusa. Tego z kolei nie ma bez codziennego wsłuchiwania się w Słowo Boże, w sam głos Jezusa. Zarówno ewangelizowany, jak i ewangelizator wymagają stałej formacji. Nowa ewangelizacja wymaga bowiem nowych metod głoszenia Ewangelii, posługując się do tego zrozumiałym językiem, obrazem²³. Można śmiało stwierdzić, że Kościół ma obowiązek, by Jego nauka pozostała Chrystusowa, a jednocześnie w sposób wyraźny i nowoczesny słyszalna, aby dzisiejszy człowiek nie mógł nie słyszeć zaproszenia do głębokiej i ożywiającej relacji z Bogiem-Ojcem²⁴.

Jak zauważa Paweł VI: „Kościół jako głosiciel Ewangelii zaczyna swe dzieło od ewangelizowania samego siebie”²⁵. Dlatego do ewangelizacji zaproszeni są przede wszystkim pasterze Kościoła. Od ich zaangażowa-

²⁰ J. Kudasiewicz, *Nowa ewangelizacja...*, [w:] A.E. Klich (red.), *Kontemplacja oblicz Chrystusa i ewangelizacja*, Kraków 2003 s. 46.

²¹ EN, nr 21.

²² J. Dudzic, *Spór o nowość nowej ewangelizacji*, SG XX (2007), Gdańsk Oliwa 2007, s. 102.

²³ Por. A. Sepiolo, *Nowa ewangelizacja śladami Jana Pawła II*, Kraków 2001, s. 25–26.

²⁴ Por. J. Dudzic, *Spór o nowość nowej ewangelizacji*, op. cit., s. 106.

²⁵ EN, nr 15.

nia i gotowości zależy rozwój prawdy objawionej. Również na kapłanach spoczywa ten obowiązek. Do oni są wezwani do głoszenia świadectwa wiary Kościoła. Głoszenie Ewangelii Jezusa rozwija empatię czy umiejętność słuchania²⁶. Podobnie osoby konsekrowane przez swoje życie powinny dawać codzienny wyraz wiary w zmartwychwstałego Jezusa, pozostając wiernym złożonym ślubom zakonnym czy przyrzeczeniom.

W Kościele jest jeszcze obecna duża grupa ludzi świeckich. To na nich w sposób szczególny otworzył się św. Jan Paweł II. Podkreślił, że „skuteczna ewangelizacja będzie miła miejsce tylko wtedy, gdy wzrośnie liczba świeckich chrześcijan w dziele głoszenia Dobrej Nowiny”²⁷. Podobną myśl możemy odnaleźć u ks. Tadeusza Borutki, który zauważa, że „bez czynnego zaangażowania katolików świeckich, świadomych własnej misji i swojego powołania w Kościele, dzieło ewangelizacji jest niemożliwe”²⁸.

Zwracając uwagę na kryteria owocnego głoszenia Ewangelii, nie możemy zapomnieć o środkach potrzebnych do realizacji tego dzieła. Środkiem w dziele nowej ewangelizacji jest wszystko to, co służy odnowie życia wewnętrznego, np. modlitwa, życie sakramentalne, lub urzeczywistnianie ideału świętości poprzez świadectwo wiary i miłości.

Jeżeli chodzi o pasterzy Kościoła, trudno mówić o jakichś szczególnych i konkretnych środkach, jakimi powinni się posługiwać. Ich zastosowanie zależy od miejsca i okoliczności, w jakich to przepowiadanie się odbywa. Na pewno dwoma podstawowymi i ważnymi środkami są homilia i katecheza oraz troska, by kapłani, osoby konsekrowane i świeccy otrzymali jak najlepsze przygotowanie doktrynalne, biblijne, katechetyczne, pastoralne i duchowe.

W przypadku kapłanów środkiem ich ewangelizacji powinien być przede wszystkim przykład ich życia zgodnego z powołaniem. Kościół daje duże możliwości do ewangelizowania. Często środkiem najbardziej doskonałym jest tworzenie grup apostołskich, prowadzenie dialogu z innymi wyznaniem chrześcijańskimi, katecheza ludzi dorosłych czy w przypadku kapłanów – głoszenie homilii i kazań. Za środek ewangelizacji możemy uznać również zaangażowanie na rzecz obrony życia oraz duszpasterstwo specjalistyczne (np. w więzieniach, szpitalach).

²⁶ Por. J. Przybyłowski, *Znaczenie nowej ewangelizacji...*, Lublin 2001, s. 343.

²⁷ Por. Jan Paweł II, *Potrzeba apostołstwa świeckich dla wspólnoty Kościoła Chrystusowego*, s. 640.

²⁸ Por. T. Borutka, *Rola świeckich w życiu Kościoła i społeczeństwa*, Warszawa 1997, s. 27.

Jan Paweł II podkreślał, że dzięki osobom życia konsekrowanego „sama ewangelizacja urzeczywistnia się, gdyż poprzez oddanie i zaślubiny z Chrystusem w konsekracji zakonnej stały się te osoby znakiem wskazującym na Boga, który jest miłością”²⁹. Środkiem ewangelizacyjnym są również dzieła podejmowane przez te osoby w przedszkolach, domach opieki społecznej, hospicjach, w szpitalach i w szkołach.

Środkiem ewangelizacyjnym osób świeckich jest przykład codziennego życia zgodnego z orędziem Ewangelii. Ojciec T. Forrest tak mówi o ewangelizacji świeckich: „zapytałem kiedyś Matkę Teresę z Kalkuty o definicję ewangelizacji. Ona zamyśliła się i po chwili odpowiedziała z jasnością i precyzją, które to przewyższyły wszystkich teologów: «Ewangelizować oznacza to, że masz Jezusa w swoim własnym sercu i następnie niesiesz Go do serc innych ludzi»”³⁰. Środkiem do urzeczywistnienia nowej ewangelizacji, dostępnym dla świeckich, jest również ewangelizacja kultury, katechezy, organizowanie spotkań formacyjnych (np. katechumenat) i prowadzenie nauki w szkole³¹. Istotnym środkiem do ewangelizacji są również wysiłki rodziców, którzy wprowadzają w swoje rodziny wartości Ewangelii, a przez to formują wszystkich domowników na uczniów Jezusa Chrystusa.

Jak widzimy, głoszenie nauki Jezusa z Nazaretu nie jest zarezerwowane jedynie dla duchowieństwa i osób konsekrowanych. Wszyscy wyznawcy Chrystusa są zobowiązani do wprowadzania Jego nauki w codzienne życie. To świadectwo najlepiej przemawia do drugiego człowieka. Nie jest ważny stan cywilny, ale ważne jest nastawienie serca.

Zakończenie

Reasumując, w niniejszym artykule chciałem ukazać proces rozwoju nowej ewangelizacji oraz perspektywy działania w nadchodzącym czasie. Na przestrzeni ostatnich lat dostrzegamy zaangażowanie współczesnych papieży w dzieło nowej ewangelizacji. Często poruszany temat jest dowodem, iż zagadnienie to jest priorytetem działalności duszpasterskiej Kościoła. Głosząc Dobrą Nowinę nie możemy zapomnieć o prawdziwej miłości Boga, która urzeczywistniła się we wcieleniu Jezusa Chrystusa, Jego śmierci i zmartwychwstaniu. Gwarantem prawdziwości przekazywanego słowa jest obecność Ducha Świętego w Ko-

²⁹ Por. *ibidem*, s. 257.

³⁰ T. Forrest, *Zróbmy to!*, Częstochowa 2003, s. 29.

³¹ Por. RMis 46, 97.

ściele, który porusza serca i otwiera umysł na prawdy i słowo Boże z Ewangelii. Jak zauważamy, głoszenie słowa Bożego nie jest ani zarezerwowane, ani też zastrzeżone tym, którzy uczestniczą w kapłaństwie hierarchicznym. Jak zauważa Sobór Watykański II, każdy ochrzczony uczestniczy w kapłaństwie powszechnym Chrystusa. Stąd nieocenioną rolę w głoszeniu Ewangelii pełnią osoby świeckie, świadcząc swoim życiem i postępowaniem o działalności Jezusa w świecie.

Bibliografia

Źródła:

- Jan Paweł II, *Encyklika Redemptoris Missio*, Rzym 1990.
Katechizm Kościoła Katolickiego, Poznań 2002.
Papież Franciszek, *Adhortacja apostolska „Evangelii Gaudium”*, Watykan 2013.
Papież Franciszek, *Adhortacja apostolska „Christus vivit”*, Watykan 2019.
Paweł VI, *Adhortacja apostolska „Evangelii Nuntiandi” o Ewangelizacji w świecie współczesnym*, Rzym 1975.

Opracowania:

- Benedykt XVI, *Ewangelia zawsze i wszędzie. List Apostolski w formie motu proprio Ubicumque et semper Papieża Benedykta XVI powołującego do życia Papieską Radę ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji, Castel Gandolfo, 21 września 2010 r.*
- Borutka T., *Rola świeckich w życiu Kościoła i społeczeństwa*, Warszawa 1997.
- Dudzić J., *Spór o nowość nowej ewangelizacji*, [w:] SG XX (2007), Gdańsk Oliwa 2007.
- Dyk S., *Duch Słowo Kościół*, Lublin 2007.
- Forrest T., *Zróbmy to!*, Częstochowa 2003.
- Homerski J., *Kerygmat*, [w:] *Katolicyzm A – Z*, Poznań 1982, s. 208 – 209.
- Jan Paweł II, *Homilia podczas Mszy świętej w sanktuarium Krzyża Świętego w Mogile-Nowej Hucie*, 9 VI 1979, [w:] *Pielgrzymka do Ojczyzny*, Warszawa 1979, s. 277–282.
- Jan Paweł II, *Mozemy ująć w ręce ster naszej historii*, OR 1993/4, nr 3, s. 21–22.
- Jan Paweł II, *Potrzeba apostołstwa świeckich dla wspólnoty Kościoła Chrystusowego*, s. 639–641.

- Kiernikowski Z., *Dwoje jednym ciałem w Chrystusie*, Siedlce 1998.
- Kudasiewicz J., Zuberbier A., *Kerygmat*, [w:] *Słownik teologiczny*, t. 1, Katowice 1985.
- Kudasiewicz J., *Nowa ewangelizacja...*, [w:] A.E. Klich (red.), *Kontemplacja oblicz Chrystusa i ewangelizacja*, Kraków 2003, s. 45–58.
- Pisula R., *Kerygmat apostołski dzisiaj*, Lublin 2005.
- Przybyłowski J., *Znaczenie nowej ewangelizacji...*, Lublin 2001.
- Robert P., *Kerygmat apostołski dzisiaj*, Lublin 2005.
- Sepiolo A., *Nowa ewangelizacja śladami Jana Pawła II*, Kraków 2001.
- http://pl.radiovaticana.va/news/2014/05/08/czwartkowa_msza_papieska:_o_trzech_zasadach_ewangelizacji/pol-797573

Yesterday, today and tomorrow for the new evangelization

Abstract

From the very beginning, from its foundation by Jesus Christ, the Church has guarded the Gospel. The new evangelization does not have a single, specific definition. The term is derived from the deliberations of the Second Vatican Council. In Poland, it was first used by Pope St. Pope John Paul II. Appropriate tools are needed to proclaim the Gospel. The preachers are helped by the Catholic Church itself, which describes in a simple way how to effectively evangelize. It is summed up in one word: the kerygma, which is the proclamation of the Good News. The kerygma is contained in six points. Both the new evangelization and the kerygma are based on the resurrection of Jesus.

Keywords: New Evangelization, Pope Paul VI, St. John Paul II, Evangelii Nuntiandi, Church, kerygma, testimony

Słowa kluczowe: nowa ewangelizacja, papież Paweł VI, św. Jan Paweł II, *Evangelii Nuntiandi*, Kościół, kerygmat, świadectwo

Nota o autorze

Grzegorz Świeczarz – doktorant IV roku, Uniwersytet Opolski, Wydział Teologiczny, student III roku psychologii, Wyższa Szkoła Biznesu

w Warszawie. Zainteresowania: nauki teologiczne, muzyka kościelna, psychologia. Ostatnie publikacje: *Disability and rehabilitation in human life*, „International Interdisciplinary Scientific Journal CZ-WNS” 2019, nr 2, s. 48–62; monografia naukowa *Uwarunkowania wiary w nadzieję w polskojęzycznej literaturze teologicznej. Psychologiczne i terapeutyczne zastosowania*, Warszawa 2020; *Doświadczenie miłosierdzia w nauce Kościoła katolickiego*, [w:] *Monografia Towarzystwa Doktorantów UJ. Doświadczenie, dyskurs, akademia*, Kraków 2020, s. 183–191. Adres e-mail: swieczarz@op.pl